

Megemlékezés Kauzli Kálmánról

Az OEE Szolnoki Helyi Csoportja egy jól sikerült rendezvényt tartott 1999. november 4-én Jászfényszaruban. A rendezvény apropóját az a szomorú, s mégis örömteli tény adta, hogy a tavaly elhunyt erdőmérnök kollégánk, Kauzli Kálmán úr emlékezetére emlékoszlopot avatunk, egyúttal róla neveztünk el egy mintegy 300 ha-os erdőtömböt. Kauzli úr Jászfényszaruban és környékén 1000 ha erdősítést végzett, melyből 500 ha volt az erdőtelepítés. Különösen értékes ez a munka, mivel az erdőben legszegényebb Jász–Nagykun–Szolnok megyében történtek ezek az erdősítések. Mint TSZ erdész, egymaga tervezte, szervezte és irányította a szövetkezetnél folyó erdőgazdálkodási munkákat. Kauzli Kálmán emlékoszlopa a Jászfényszaru 31–34 Erdőrészletben található. Az emlékoszlop avatásakor Fekete József erdőfelügyelő mondott megindító beszédet. Megemlékezett Kauzli úr teljes életútjáról, munkásságáról. A negyvenfős hallgatóság főlehajta tisztelgett az elhunyt emléke előtt.

A rendezvényen két előadást is meghallgattunk. Egyrészt Bagaméry Gáspár OMMI főfelügyelő beszélt igen szemléletesen a homoki nyárgazdálkodás időszerű kérdéseiről. Megtudhattuk a „nyár” szó etimológiai eredetét, beszélt az egyes nyár szekciók tulajdonságairól, a Duna-Tisza közti homokhát talajainak kialakulásáról, különös tekintet-

tel a jászsági területekre. Összehasonlította a termesztésbe vont klónok termőhelyi igényét, növekedésbeli és a betegségekkel szembeni ellenálló képességét. Felhívta a figyelmet arra, hogy a nyárfát csak tápanyagban gazdag, talajhiba-mentes, többletvízhatással rendelkező területekre érdemes (volna szabad) ültetni a nyár természettechnológia maradéktalan betartása mellett. Beleértve az intenzív ápolást, szakszerű nyesést, a gomba és rovar kártevők elleni védekezést. Így hozhatunk létre jó minőségű homoki nyár állományokat.

Kiemelte annak jelentőségét, hogy nem szabad egyetlen klónból álló több száz ha-os tömböket kialakítani, mert egy esetleges kórokozó, károsító tömeges megjelenésekor óriási károk keletkezhetnek. 3–5 ha-os tömbökben jó elegyíteni az egyes klónokat.

Bagaméry úr beavatott a nemesnyár zöldnyesési kísérleteinek tapasztalatairól. A július 15-ig elvégzett zöldnyesés sebei a vegetációs év végére teljesen beforradtak, míg a későbbiek nem vagy csak részlegesen. Azonban a leghelyesebb a tavaszi lombfakadást közvetlenül megelőző időszak a nyesések elvégzésére.

Bagaméry úr kívánatosnak tartaná, ha a nyárfatermesztők a legveszélyesebb nyárfakárosítókra ható feromon csapdákat helyeznének el, és megosztanák egymással a repülő rovarok rajzásának idejét, erősségét.

Ezután Vadas Ferenc, a NEFAG Rt. Monori Erdészetének erdőművelési ágazatvezetője tartott előadást a Monori Erdészetnél immár 14 éve folyó nemesnyár fajtaösszehasonlító és hálózati kísérleteinek eredményeiről. Monoron az alábbi nemesnyár fajtákkal végeztek kísérleteket: I-214, Pannónia, Ag-F, Triplo, Sudár, Kornik-21, BL, Villafranca, I-45/51, Koltay, Beupré, Unal, Raszalje. Az eddigi tapasztalatok alapján a gyenge-közepes, 12–18 m³/ha-os átlagnövedékű termőhelyeken üzemi méretekben legjobban az I-214, Pannónia, Ag-F, Triplo fajták álltak meg legjobban a helyüket. További tapasztalat, hogy a sorközi ápolást a lehető legtovább kell folytatni. Minél gyengébb a termőhely, annál inkább.

A hálózati kísérletekben a sortávot 4–5–6, a tőtávot 2–2,5–3 m összes kombinációjában kipróbálták több fajtával és több ismétlésben. Az erdészet az 5-2 és az 5-2,5-ös hálózat mellett tette le a voksot, melyből egy-két nevelővágással kialakítható az 5-4 vagy 5-5-ös véghasználati hálózat.

Tapasztalataik szerint a nevelővágásokat időben el kell végezni. Hiba lenne azért kitolni a nevelővágás időpontját, hogy a kikerülő faanyag értékesíthető faválasztékot adjon. A nevelővágást akkor kell elvégezni, ha a záródás 70% fölé emelkedik.

A külföldön (Olaszország, Franciaország, Belgium) látott véghasználati hálózatban (7-7, 8-8) ültetett nemesnyár csak a nyárfá számára ideális termőhelyen lehetséges. A homoki nyár termőhelyekre a nyár erdősítéseket sűrűbbre kell ültetni, időben elvégzett válogató jellegű nevelővágással kombinálva.

Ceglédi István erdőfelügyelő hozzászólásában kiemelte a megfelelő minőségű, minimum 60 cm mély mélyforgatás, a jó minőségű szaporítóanyag, az ültetés és az első évek jó ápolásának jelentőségét.

A rendezvény zárásaként fehér asztal mellett egy kellemes baráti beszélgetés mellett megbeszéltük a nap folyamán hallottakat, valamint a mindennapok problémáit, sikereit.

A résztvevők nevében szeretném megköszönni Jászfényszaru Önkormányzatának és a Béke MGTSZ-nek, hogy jó házigazdái voltak a rendezvénynek.

Kép és szöveg: **Rehor Mihály**

